

Veilige Kerk – Preventief beleid

Waarom een veilige kerk?

We willen dat de kerk een veilige plek is voor iedereen, omdat ieder mens van waarde is. Binnen de Protestantse Gemeente Haastrecht (PGH) hebben we daarom gezamenlijke afspraken gemaakt om die veiligheid te waarborgen.

Kennismaking en aanstellingsbeleid

Voordat een vrijwilliger bij ons een taak op zich neemt, voeren we (voorzitter kerkenraad, diaconie, CvK of jeugdouderling) een kennismakingsgesprek — ook als we de vrijwilliger al kennen. In dit gesprek bespreken we wederzijdse verwachtingen en, afhankelijk van de functie, de motivatie en ervaring van de vrijwilliger. Daarnaast wordt de gedragscode doorgenomen.

Ook binnen de vergaderingen van de kerkenraad, het College van Kerkrentmeesters (CvK), de JeugdCentrale, de Diaconie en het pastoraal overleg komt het thema *Veilige Kerk* jaarlijks aan bod. Door ervaringen te delen, leren we hoe we ons (vrijwilligers)werk zo zorgvuldig mogelijk kunnen uitvoeren.

Gedragscode

We hanteren een gedragscode waarin staat hoe we met elkaar omgaan. Deze code gaat niet alleen over seksueel grensoverschrijdend gedrag, maar ook over andere vormen van ongewenst gedrag, zoals pesten, schending van geheimhouding, onzorgvuldig omgaan met geld of met goederen van anderen.

Wanneer iemand een taak op zich neemt, wordt de gedragscode besproken en vragen we de vrijwilliger te bevestigen dat hij of zij de code gelezen heeft en zich eraan zal houden. Dit wordt vastgelegd in de notulen van de betreffende geleding.

Voor bepaalde functies (kerkenraadslid, lid van het College van Diakenen, lid van het College van Kerkrentmeesters en vrijwilligers betrokken bij het jeugdwerk) is daarnaast een **Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)** verplicht. De contactpersoon *Veilige Kerk (ledenadministratie)* zorgt voor de aanvraag wanneer dat van toepassing is.

Vertrouwenspersoon

Binnen de PGH is één onafhankelijke vertrouwenspersoon beschikbaar. Deze persoon biedt ondersteuning bij ongewenst gedrag, behandelt informatie vertrouwelijk en onderneemt actie om verdere schade of leed te voorkomen.

(Er wordt nog gezocht naar een tweede vertrouwenspersoon.)

Gedragscode Protestantse Gemeente Haastrecht

De Protestantse Kerk in Nederland wil een veilige kerk zijn — een plaats waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen om hun geloof te beleven. De Protestantse Gemeente Haastrecht onderschrijft dit uitgangspunt en past onderstaande gedragscode toe voor al haar vrijwilligers.

Een veilige gemeente is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We spreken elkaar hierop aan, binnen en buiten onze eigen gemeenschap. De gedragscode beschermt alle leden van de kerk, inclusief de vrijwilligers zelf, en geldt voor iedereen die actief is binnen het kerkenwerk.

Bij aanstelling ontvangt iedere vrijwilliger de gedragscode, samen met informatie over het beleid *Veilige Kerk*. Door het aanvaarden van een taak verklaart de vrijwilliger akkoord te gaan met de gedragscode en het beleid.

Kernpunten van de gedragscode

Veilige omgeving

We werken samen aan een sfeer waarin iedereen zich veilig, gerespecteerd en vrij voelt om zijn of haar geloof te beleven.

Respect

We gaan zorgvuldig om met elkaar. We benaderen niemand op een manier die de waardigheid of integriteit aantast — in het bijzonder minderjarigen en kwetsbaren. Bij pastorale en diaconale contacten zijn we ons extra bewust van mogelijke machtsverschillen.

Geheimhouding

We behandelen vertrouwelijke en persoonlijke informatie zorgvuldig en respecteren de geheimhoudingsplicht.

Persoonlijke en lichamelijke integriteit

We respecteren de rechten en grenzen van anderen. We gebruiken geen fysiek of mentaal geweld en zijn terughoudend in fysiek contact.

Privacy

We respecteren de privacy van ieder individu.

Taalgebruik

Ons taalgebruik is respectvol. We stellen geen ongepaste vragen en maken geen ongewenste of seksueel getinte opmerkingen. We spreken met respect over anderen, ook op sociale media, en vermijden roddel of kwetsende grappen.

Financiële belangen

We voorkomen belangenverstrengeling, vooral op financieel terrein. Met giften en gelden gaan we zorgvuldig om — zowel bij het aannemen als doorgeven ervan.

Seksueel misbruik

Bij (vermoedens van) seksueel misbruik volgen we het *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*.

Onder seksueel misbruik verstaan we iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij sprake is van machtsmisbruik of een afhankelijkheidsrelatie. Seksuele handelingen, contacten of relaties tussen vrijwilligers en minderjarigen zijn onder geen beding toegestaan en worden beschouwd als seksueel misbruik.

Cultuur van openheid

We streven naar een cultuur van openheid, waarin we elkaar aanspreken op gedrag en signalen van onveiligheid serieus nemen. Bij twijfel over eigen gedrag of dat van een ander kan altijd contact worden opgenomen met een vertrouwenspersoon.

Aanvraag VOG (per 1 januari 2026)

De volgende vrijwilligersgroepen dienen een VOG te overleggen:

- Leden van het College van Kerkrentmeesters (CvK) – vanwege financiële verantwoordelijkheid en vanwege omgang met vertrouwelijke informatie
- Leden van de Diaconie – vanwege financiële verantwoordelijkheid en vanwege omgang met vertrouwelijke informatie – vanwege de kwetsbare doelgroep
- Ambtsdragers – vanwege omgang met vertrouwelijke informatie
- Vrijwilligers die betrokken zijn bij jeugdwerk – vanwege de kwetsbare doelgroep

Bezoekvrijwilligers hoeven geen VOG aan te vragen, tenzij zij een bijzondere taak uitvoeren namens de kerkenraad. Voor hen geldt, net als voor alle andere vrijwilligers, de gedragscode.

Borging en implementatie

Startpunt:

In 2025 wordt het thema *Veilige Kerk* besproken tijdens de wijkavonden. Op de website van de PKN staan geschikte werkvormen om dit onderwerp in kleine groepen op een veilige manier te bespreken.

Jaarlijkse bespreking:

Het thema *Veilige Kerk* en de bijbehorende afspraken worden jaarlijks besproken in de JeugdCentrale, Diaconie, CvK, het pastoraal overleg en de kerkenraad.

Aanvraag VOG:

De aanvraag van een VOG verloopt via de persoon die verantwoordelijk is voor de ledenadministratie (Kerkelijk Bureau), omdat deze over een eHerkenning beschikt. Aanvankelijk zal dit wat extra werk vragen, maar zodra het proces is ingericht, zullen nieuwe aanvragen vlotter verlopen.

Kennismakingsgesprekken:

Nieuwe vrijwilligers voeren een kennismakingsgesprek met een vertegenwoordiger van de betreffende werkgroep (zoals de jeugdouderling, voorzitter CvK, voorzitter Diaconie of voorzitter kerkenraad). In dit gesprek worden de verwachtingen besproken, wordt de gedragscode overhandigd en worden de benodigde gegevens genoteerd voor de VOG-aanvraag (indien van toepassing).

Wanneer de VOG is ontvangen, levert de vrijwilliger deze in bij het Kerkelijk Bureau. Daar wordt geregistreerd dat de VOG aanwezig is; de vrijwilliger bewaart het originele document zelf.

Publicatie op de website

Op de website van de Protestantse Gemeente Haastrecht wordt het thema *Veilige Kerk* opgenomen onder de volgende onderdelen:

- Preventiebeleid
- Gedragscode

Ingangsdatum: 1 januari 2026